

Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunması Sözleşmesi Işığında
ÇOCUKLARA YÖNELİK CİNSEL SUÇLARI ÖNLEMİYİ AMAÇLAYAN BİR YASAL DÜZENLEMENİN
SAHİP OLMASI GEREKEN KAPSAM

Çocuklara yönelik cinsel suçların önlenmesi elbette tek başına bir kanunun başarabileceği bir hedef değildir. Ancak kanunun kapsamı bu alanda yapılacaklara dayanak oluşturması ve alınması gereken idari önlemleri de göstermesi bakımından önemlidir. Çünkü bu suçlarla mücadele için yapılması gereken pek çok idari işlem için yasal dayanağın bulunması zorunludur. Mücadelenin bütün alanlarını kapsamayan bir kanun, idarenin mücadeleye yönelik çalışmalarının da eksik kalacağına habercisi olacaktır. Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunması Sözleşmesi (RG 28050/10.9.2011) böyle bir tehlikeyi önlemek ve etkili bir mücadele yürütmek için yapılması gerekenleri belirleyen önemli bir düzenlemedir.

Sözleşme'nin genel yaklaşımı, önceliğin önlemeye verilmesi, önlemenin mümkün olmadığı durumlarda ise ikincil mağduriyetin ve tekrarların önlenmesini sağlamaya yöneliktir. Bu genel yaklaşım, hazırlanacak bir kanunun da temelini oluşturmalıdır. Hazırlanacak herhangi bir kanunun temel amacı cinsel suçları önlemek ve mağdurlar için ikincil mağduriyeti önlemek olmalıdır. Sorunun çözümüne katkı sunmak amaçlanırken hem çocuklar hem de toplum açısından daha çok zarar verecek ya da işlevsiz kalacak bir kanun yapmamak için kanun hazırlığına bir amaç belirleyerek başlamak ve sonrasında atılmak istenen her adımın bu amaç bakımından elverişliliğini kontrol etmek gerekir.

Bu rapor, çocuklara yönelik cinsel istismarı önlemeyi hedefleyen kanunların yapımında ve değerlendirmesinde yol gösterici olması için, bu alandaki bir kanunun sahip olması gereken asgari unsurları belirlemek amacıyla, Sözleşmenin düzenlemeleri esas alınarak hazırlanmıştır.

Kanunun üç temel bölümden oluşması önerilmektedir. İlk bölüm **önlemeye**; ikinci bölüm mağdurların korunması, failerin cezalandırılması ve bu aşamada alınacak tedbirleri kapsayacak şekilde **ceza hukukunun müdahalesine**; üçüncü bölüm ise soruşturma ve kovuşturma işlemlerini kapsayacak şekilde **usul hukukuna** ilişkin olmalıdır.

Önleme Bölümünün Kapsamı Hakkında

Sözleşme'nin en önemli vurgularından biri çocuklara yönelik cinsel saldırı suçlarının gerçekleşmeden önlenmesini sağlamaktır. Devletlerden bunun için gerekli yasal ve idari tedbirlerin alınması istenmektedir. Bu nedenle bu yönde hazırlanacak bir kanunda bulunması gereken en önemli özellik, önlemeye ilişkin düzenlemeler olacaktır. Önleme, iki aşamadan oluşmaktadır: (1) Fiilin gerçekleşmesinin önlenmesi (birincil önleme) (2) Fiil gerçekleştikten sonra ikincil mağduriyetin önlenmesi (ikincil önleme).

Çocuklara yönelik cinsel saldırıları önlemeyi hedefleyen yasal düzenleme içerisinde birincil ve ikincil önlemeye ayrılan pay, mücadelenin amaca ulaşmasının da teminatını oluşturacaktır. Bunun en önemli nedenlerinden biri önleyici hizmetlerin ancak böyle bir yasal yükümlülüğün varlığı halinde hak olarak talep edilebilir hale gelecek olmasıdır. Bir diğer önemli neden ise, önlemeye yönelik politika ve uygulamaların yasa uygulayıcıları cezaları caydırıcı biçimde uygulamaya ikna etme gücüdür. Önlemeye yönelik bir çabanın olmadığı ortamda cezanın tek caydırıcı araç olarak kullanılmaya

çalışılması genellikle amaca ulaşmayan bir yöntemdir. Yıllardır süren ve basına da yansıyan çocuğa ve kadına yönelik şiddet suçlarına ilişkin yargılama sonuçları, bu gibi durumlarda yasa uygulayıcıların ağır cezaları yersiz bulduğunu ve uygulamaktan kaçındığını göstermektedir.

Çocuklara yönelik cinsel saldırıları önlemeyi hedefleyen bir kanunda bulunması gereken önlemeye ilişkin düzenlemelerin aşağıdaki asgari kapsamı Sözleşme ile bu bölümde özetlenen biçimde belirlenmiştir:

Filin Gerçekleşmesini Önlemeye Yönelik Düzenlemeler

Çocuklara yönelik cinsel istismarı önlemeyi amaçlayan bir kanunun önleyici tedbirlere ilişkin bölümü aşağıdakileri kapsamalıdır:

- Çocuklarla ilişki içinde çalışan kişilerin işe alımına ilişkin sınırlamalar ile eğitimlerine ilişkin koşullar;
- Çocukların gelişen kapasitelerine uygun olarak, cinsel sömürü ve istismar riskleri ile kendilerini koruma yolları konularında eğitim alma olanağına sahip kılınmaları;
- Önleyici müdahale programları veya tedbirlere ilişkin yükümlülükler;
- Kamuoyunu bilinçlendirme, çocuklara yönelik suçları özendirici yayınları engelleme dahil olmak üzere kamusal tedbirlere ilişkin yükümlülükler;
- Çocukları cinsel sömürü ve istismardan koruma ve bunları önleme amacıyla sivil toplum tarafından yürütülen, fon oluşturma yolunu da içeren proje ve programlara finansman sağlama yükümlülüğü;
- Çocuklara hizmet veren kuruluşlar arasında işbirliğine ve koordinasyona dayalı bir erken uyarı sistemi kurulmasına ilişkin prensipler;
- Kişisel verilerin korunmasına saygı göstererek, çocukların cinsel sömürsü ve istismarı olgusunu gözlemlene ve değerlendirme amacıyla ulusal veya yerel seviyede ve sivil toplumla işbirliği içinde veri toplamak için oluşturulması gereken mekanizmalara ilişkin prensipler;
- Çocuklara karşı cinsel nitelikli mükerrer suç riskini önleme ve en aza düşürme amacıyla bu suçtan hüküm giymiş kişiler için cezaevi içinde ve dışında uygulanabilir etkin müdahale programları veya tedbirlerini sağlama yükümlülüğü;
- Çocuklara yönelik cinsel suçlardan mahkum olanların takibinden sorumlu kurumlar ile sağlık hizmetleri, sosyal hizmetler ve adli makamlar arasında ortaklık ve işbirliği geliştirme yükümlülüğü.

İkincil Mağduriyeti Önlemeye Yönelik Düzenlemeler (Mağdurlara Sağlanacak Destekler)

Cinsel istismarın önlenmesinde en etkili yöntemlerden biri de mağdurların adalete erişimini kolaylaştırmaktır. Böylece risk altındaki çocuklar riski mümkün olan en kısa sürede bertaraf edebilecek, olaya adli makamların el koyması yeni eylemler bakımında da caydırıcı olacaktır. Bu nedenle önlemeyi amaçlayan yasaların mutlaka ikincil mağduriyetin önlenmesi amacıyla mağdurların korunmasına ve desteklenmesine, yardım görmesine ilişkin yöntemleri de içermesi gerekmektedir. Bu düzenlemeler aşağıdakileri kapsamalıdır:

- Mağdurlar, yakın akrabaları ve bakımlarından sorumlu kişiler için gereken desteği sağlamak amacıyla etkin sosyal programların oluşturulması ve bu amaçla hizmet verecek multidisipliner yapıların kurulması;

- Mağdurun yaşı belirli değilse yaşının tahkiki süresince mağdura çocuklar için sağlanan koruma ve yardım tedbirlerinden yararlanma olanağı tanınması;
- Mağdura adli süreçlerde danışmanlık ve rehberlik yapacak servislerin kurulması;
- Çocuklarla ilişki içinde çalışan meslek uzmanları için, bir çocuğun cinsel sömürü veya istismar mağduru olduğuna inanmak için makul nedenlerin olduğu herhangi bir durumu çocuk korumadan sorumlu makamlara bildirme yükümlülüğü getirilmesi ve bu yükümlülüğün yerine getirilmesine engel oluşturabilecek meslek sırrına ilişkin mevzuatın bu amaçla uyumlu biçimde yeniden düzenlenmesi;
- Gizlilik ve anonimliğe saygı içinde arayanlara danışma sağlamak üzere telefon veya internet yardım hatları gibi bilgi servisleri oluşturulması;
- Mağdurların fiziksel ve psiko-sosyal iyileşmelerine yardım etmek için bakım, koruma ve tedavi hizmeti veren kuruluşların kurulması.

Ceza Hukukunun Müdahalesi Hakkında

Sözleşme, çeşitli defalar cezaların caydırıcı olması üzerinde durmuşsa da ceza hukuku müdahalesinin tamamının bu amaca uygun olmasını sağlamaya büyük önem vermiştir. Aynı zamanda failer bakımından adil yargılanma hakkına ve insan haklarına saygı prensibine dikkat edilmesi de Sözleşme'nin önemseydiği konulardandır.

Çocuklara yönelik cinsel saldırı suçlarını önlemeyi hedefleyen bir yasal düzenlemenin ceza hukukuna ilişkin bölümü suçun tarifinden, müeyyidelendirilmesine ve taraflara sağlanacak hak ve olanaklara kadar birçok alanı kapsamaktadır.

Suçun Tarifi

Sözleşme cinsel saldırı suçunun tarifinde aşağıdakilerin yer almasını istemektedir:

- Yasal olarak cinsel erginlik yaşına gelmemiş olan bir çocukla cinsel faaliyetlerde bulunmak;
- Bir çocukla aşağıdaki yollarla cinsel faaliyette bulunulması:
  - Zor, güç veya tehdit kullanarak; veya
  - Aile içi dahil, çocuk üzerinde güven, yetki veya etki gerektiren mevki kullanarak; veya
  - Bir zihinsel veya fiziksel özürlüğü veya bağımlılığı sebebiyle, çocuğun özellikle savunmasız bir durumundan yararlanarak.

Bu tarif yapılırken, çocukla cinsel faaliyette bulunmanın yasak olduğu yaş alt sınırını açıkça belirlemek gerekmektedir. Bunu yapabilmek için de öncelikle, küçükler arasında rızaya dayalı cinsel faaliyetleri bu kapsam dışında tutmak gerekir. Bu yapılmadığı takdirde çocukların cinsel istismardan korunmasını amaçlayan düzenlemeler bizatihi çocukların zarar görmesine ve orantısız sonuçlar doğmasına neden olmaktadır. Yakın yaşlardaki çocukların flört veya merak nedeniyle ve gelişimlerinin doğal bir parçası olarak gerçekleştirdikleri eylemler ağır cezalar ile karşılanmakta, buna karşın torunu yaşındaki çocuğa karşı cinsel istismarda bulunan kişi, çocuğun rızasından bahisle cezalandırılmaktan kurtulabilmektedir.

Sözleşme'ye göre ayrıca aşağıdaki fiiller de **suç** olarak düzenlenmelidir:

- **Çocuk fuhuşu:** Ödeme olarak para veya herhangi bir ücret ya da bedel verilmesi veya vaat edilmesi karşılığında, bu ödemenin, vadin veya bedelin çocuğa mı yoksa üçüncü bir kişiye mi

yapıldığına bakılmaksızın, bir çocuğu cinsel faaliyetler için kullanma eylemi anlamına gelecek biçimde;

- Bir çocuğu fuhuş için işe almak veya bir çocuğun fuhuşa katılmasına neden olmak,
- Bir çocuğu fuhuş için zorlamak veya bu amaçla, bir çocuk üzerinden kazanç sağlamak veya çocuğu istismar etmek,
- Çocuk fuhuşuna başvurmak.
- *Çocuk pornografisi:* Görsel olarak bir çocuğun gerçek veya temsili açık cinsel ilişkiye girdiğini ortaya koyan veya bir çocuğun cinsel organlarının cinsel amaç öncelikli olarak her türlü gösterimini içeren herhangi bir materyalin;
  - Üretimi,
  - Teklifi veya sağlanması,
  - Dağıtımını veya yayınlanması,
  - Kendisi veya başkası için temin edilmesi,
  - Sahibi olunması;
  - Bilgi ve iletişim teknolojileri yoluyla bilerek erişiminin sağlanması.
- *Bir çocuğun pornografik gösterilere katılımına ilişkin suçlar:*
  - Bir çocuğu pornografik gösterilere katılması için işe almak veya bir çocuğun böyle gösterilere katılımına neden olmak,
  - Bir çocuğu pornografik gösterilere katılması için zorlamak veya bir çocuk üzerinden kazanç sağlamak veya bu amaçla çocuğu her türlü istismar etmek,
  - Bilerek çocukların katılımını içeren pornografik gösterilere katılmak.
- *Çocukların dolaylı suiistimali:* Bir çocuğun kendi katılımı olmasa bile, cinsel sömürü veya cinsel faaliyetlere tanık olmasına kasten neden olma.
- *Çocukların cinsel amaçlar için teşviki:* Bir çocuğa, bilgi ve iletişim teknolojileri yoluyla bir yetişkinin, cinsel bütünlüğe karşı suçlardan herhangi birini işlemek amacıyla kasten buluşma teklifinde bulunması, bu teklifi takiben söz konusu buluşmayla sonuçlanacak icra hareketlerinin gerçekleşmesi halleri.
- *İştirak ve teşebbüs:* Belirlenen suçlardan herhangi birine; yardım, yataklık ve teşebbüs.

Yargı Yetkisi

Bu suçlar düzenlenirken Devletin yargı yetkisi aşağıdakilerin hepsini kapsamalıdır:

- Ülke sınırları içinde işlenen suçlar,
- Ülkenin bayrağını taşıyan bir gemi üzerinde işlenen suçlar,
- Devlette kayıtlı bir hava taşıtının içinde işlenen suçlar,
- Kendi vatandaşlarından biri tarafından herhangi bir yerde işlenen suçlar,
- Kendi ülkesinde sürekli ikamet adresi olan bir kişi tarafından herhangi bir yerde işlenen suçlar.

Aynı zamanda suçun kendi vatandaşlarından birine veya kendi topraklarında mutlak ikametgahı olan bir kişiye karşı işlenmesi halleri de kapsamalıdır.

Yaptırımlar ve Tedbirler

Suçların ciddiyeti göz önünde bulundurularak etkin, makul ve caydırıcı **yaptırımlar** öngörülmelidir. Bu kapsamda aşağıdakiler düzenlenmelidir:

- Çocuğun anne babası veya bakımından sorumlu kişi çocuğun cinsel sömürsü veya istismarına karışmış ise, çocuğun yararına uygun olarak failin uzaklaştırılması veya mağdurun kendi aile ortamından çıkarılması;
- Suçların işlenmesinde veya işlenmesine yardım için kullanılan mallar, belgeler ve diğer araçların müsaderesi;
- Bu tür suçlardan elde edilen kazanca veya değeri bu tür kazanca denk gelen mal varlığına el koyma ve bunların müsaderesi;
- Bu tür suçların işlenmesi için kullanılan herhangi bir müessesenin, geçici ya da daimi olarak kapatılması;
- Suçlunun çocuklarla teması içeren ve icrası sırasında suçların işlendiği mesleki veya gönüllü faaliyetlerden men edilmesi;
- Bu suçların faillerinin velayet hakkının kaldırılması;
- Hükümlü kişilerin gözetimi veya denetimi.

Bu kapsamda müsadere edilen mal varlığı veya suçtan elde edilen kazancın, bu tür suçların mağdurları için önleme ve yardım programlarını finanse etmek üzere özel bir fona tahsis edilmesini sağlanabilir.

Cinsel suç faillerine yönelik müdahaleler düzenlenirken aşağıdaki **temel prensiplere** uygun hareket edilmelidir:

- Cinsel davranış problemlerine çözüm bulmak amacıyla cezai sorumluluk yaşının altında olanlar dahil cinsel suç işleyen çocukların gelişimsel ihtiyaçlarını karşılamak için müdahale programları veya tedbirlerinin geliştirilmesi ve uygulanması;
- Cinsel suç faillerinin yargılanmalarında masumiyet karinesine ve adil yargılanma ilkesinin uygulanmasına özen gösterilmesi;
- Kendilerine müdahale programları veya tedbirleri önerilen kişilerin, önerinin nedenleri hakkında tümüyle bilgilendirilmeleri ve program ve tedbir hakkında tam bilgi sahibi olarak rıza göstermeleri esasının benimsenmesi;
- Kendilerine müdahale programları veya tedbirleri önerilen kişilere bunları reddedebilme olanağı tanınması ve hüküm giymiş kişiler söz konusu olduğunda, bu reddin muhtemel sonuçlarının farkında olmalarının sağlanması.

Bu kapsamda sorumlu görülen **tüzel kişiler** için aşağıdaki **yaptırımlar** öngörülmelidir:

- Cezai ve cezai olmayan para cezaları,
- Kamusal menfaatlerden ve yardımından men,
- Ticari faaliyetlerden devamlı ya da geçici olarak men,
- Adli denetim altına almak,
- Tasfiye.

Ağırlaştırıcı Durumlar

Aşağıdaki durumlar ağırlaştırıcı sebep olarak kabul edilmelidir:

- Suç, mağdurun fiziksel ve akıl sağlığına ciddi olarak zarar vermişse;
- Suçun öncesinde veya beraberinde işkence veya ciddi şiddet eylemleri olduysa;
- Suç, özel olarak savunmasız bir mağdura karşı işlenmişse;

- Suç, ailenin bir üyesi tarafından, çocukla beraber yaşayan bir şahıs ya da yetkisini kötüye kullanan bir kişi tarafından işlenmişse;
- Suç, beraber hareket eden birkaç kişi tarafından işlenmişse;
- Suç, bir suç örgütü çerçevesinde işlenmişse;
- Fail daha önce aynı türden bir suçtan hüküm giymişse (bir başka ülkede verilen nihai kararlar da dikkate alınabilmelidir).

Soruşturma, Kovuşturma ve Usul Hukuku Hakkında

Sözleşme ceza hukuku müdahalesi söz konusu olduğunda suçların tarifi ve müeyyidelendirilmesi kadar yargılama süreçlerinin önemi üzerinde de durmakta ve soruşturma ve kovuşturmaya ilişkin birçok prensip benimsemektedir.

Genel İlkeler

Soruşturma ve kovuşturma süreçleri bakımından yasalar aşağıdaki temel ilkelere uygun olmalıdır:

- Soruşturmanın ve ceza davasının çocukların yüksek menfaatlerine uygun ve haklarına saygı içinde yürütülmesini sağlamak için gerekli yasal ve diğer tedbirler alınmış olmalı;
- Soruşturma ve ceza davasının çocuğun yaşadığı travmayı ağırlaştırmamasını ve adli sürece mağdura yardımın eşlik etmesini sağlayacak mağdurlara karşı koruyucu bir yaklaşım benimsenmeli;
- Soruşturma ve ceza davalarının öncelikli olarak ele alınması ve haksız gecikmeler olmaksızın yerine getirilmesi sağlanmalı;
- Adil ve tarafsız yargılamanın gereklerine uyulmalı ve savunma haklarına halel getirilmemeli;
- Bu suçların mümkün olduğunda gizli operasyonlara da izin vererek etkin bir şekilde soruşturulması ve kovuşturulması sağlanmalı;
- Çocuk pornografisi materyallerini analiz ederek belirlemek için birimler ve soruşturma hizmetleri sağlanmalıdır.

Mağdurlar için Genel Koruma Tedbirleri

Mağdurların özellikle tanık sıfatıyla hak ve çıkarlarını korumak için soruşturma ve ceza davasının her aşamasında, özellikle aşağıda belirtilen tedbirlerin alınması yasa ile öngörülmelidir:

- Mağdurlar aşağıdakileri kapsayacak şekilde bilgilendirilmelidir:
  - İfade sırasındaki hakları,
  - Kendilerine tahsis edilen hizmetler,
  - Şikayetleri konusundaki gelişmeler,
  - Ücretler,
  - Soruşturma ve davanın genel seyri,
  - Bu aşamalardaki rolleri,
  - Davaların sonuçları,
  - Mağdurların ve ailelerinin tehlikede olabileceği durumlarda, yargılanan ya da hüküm giyen kişinin geçici ya da tamamen serbest bırakıldığı.
- Bilgilendirmenin mağdurun yaşına ve olgunluğuna uygun şekilde ve anlayabildiği dilde yapılması sağlanmalıdır.

- Mağdurların delillerden haberdar olmaları, delil sağlamaları ve görüşlerinin, ihtiyaçlarının ve endişelerinin doğrudan ya da bir aracı ile alınması ve değerlendirilmesi sağlanmalıdır.
- Mağdurlara, hak ve çıkarlarının tam olarak temsil edilmesi ve dikkate alınması için uygun destek hizmetleri sağlanmalıdır.
- Mağdurlara, mahremiyetlerini, kimliklerini ve görünüşlerini korumak ve kimliklerinin tespit edilmesine yol açacak her türlü bilginin yayılmasını engellemek için tedbir alma olanağı tanınmalıdır.
- Mağdurların kendilerinin, ailelerinin ve tanıklarının yıldırma, kisas ve çifte mağduriyetten korunmaları sağlanmalıdır.
- Aksine karar verilmedikçe mağdurların ve failerin soruşturma ve mahkeme binalarında doğrudan temasta olmamaları sağlanmalıdır.
- Mağdurların ücretsiz olarak adli yardım almaları sağlanmalıdır.
- Velisi ile arasında çıkar çatışması olan çocuk için adli makamların özel bir temsilci tayin etmesi sağlanmalıdır.
- Soruşturma ve kovuşturma süresince mağdurların istedikleri takdirde yardım ve destek hizmetlerinden yararlanmasını sağlamak ve bunun için resmi veya özel kuruluşların hizmet sunmasına olanak tanımak üzere düzenleme yapılmalıdır.

Zaman Aşımı

Bu suçların soruşturulması ve kovuşturulması mağdur tarafından yapılan bir açıklama ya da suçlamaya dayandırılmamalı ve mağdur ifadelerini geri alsa bile işlemlerin devam etmesi sağlanmalıdır.

Bu suçlar bağlamında takibat işlemleri için zamanaşımı süresi, mağdur reşit yaşa geldikten sonra başlamalı ve söz konusu suçun ağırlığıyla orantılı olarak etkili bir soruşturma başlatılmasına olanak verecek bir süreyi içermelidir.

Soruşturmaların Etkililiğinin Güvence Altına Alınması

Soruşturmaya ilişkin düzenlemeler (yasal ve idari) aşağıdakileri kapsamalıdır:

- Soruşturmadan sorumlu kişilerin ve birimlerin çocuklara yönelik cinsel sömürü ve istismarı ile mücadele alanında uzmanlaşmış olmaları şartı,
- Bu birim ve servislerin yeterli mali kaynaklara sahip olmaları için gerekli bütçenin tahsisi.

Çocuğun İfadesinin Alınmasına İlişkin İlkeler

Mağdur çocuğun ifadesinin alınmasına ilişkin düzenlemeler aşağıdakileri kapsamalıdır:

- Çocukla yapılacak mülakatın;
  - Yetkili makamlara vakalar bildirildikten sonra haksız bir gecikme olmaksızın gerçekleştirilmesi,
  - Bu amaçla tasarlanmış ya da uygun hale getirilmiş binalarda gerçekleştirilmesi,
  - Bu amaçla eğitilmiş profesyoneller tarafından gerçekleştirilmesi,
  - Mümkün olduğunca soruşturma ve kovuşturma aşamasındaki bütün mülakatların aynı kişiler tarafından gerçekleştirilmesi,
  - Cezai işlemlerin amacı için gerekli olan kadar ve mümkün olduğunca sınırlı tutulması,

- Sesli ve görüntülü olarak kaydedilmesi ve bu kayıtların gerektiğinde delil olarak kabul edilmesi.
- Çocuğa, yasal temsilcisinin ya da uygun olduğu takdirde kendi seçeceği bir yetişkinin, bu kişiye yönelik aksi yönde bir karar alınmamışsa, eşlik etmesi.

Kovuşturmanın Etkililiğinin Güvence Altına Alınması

Kovuşturmaya ilişkin düzenlemeler (yasal ve idari) aşağıdakileri kapsamalıdır:

- Ceza mahkemesi işlemlerine katılan bütün kişiler, özellikle de hakim, savcı ve avukatlar için çocuk hakları ve çocukların cinsel sömürü ve istismar konusunda uzmanlaşmış olmaları şartı;
- Hakimin duruşmayı kamuya kapalı olarak gerçekleştirebilmesi olanağı;
- Mağdurun duruşma salonunda fiziksel olarak bulunmadan, özellikle uygun iletişim teknolojileri aracılığıyla, dinlenilebilme olanağı.

Verilerin Kaydedilmesi ve Saklanması

Hüküm giymiş cinsel suç faillerinin kimliği ve genetik profili (DNA) ile ilgili verinin toplanması ve saklanması için kişisel verilerin korunması hakkındaki hükümlere ve diğer uygun kural ve garantilere uygun olarak yasal düzenlemenin yapılmış olması gerekmektedir.

